

ת"פ 35412/04/15 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד אבי כהן, מאיר כהן

בית משפט השלום ברמלה
ת"פ 35412-04-15 משטרת ישראל תביעות- שלוחת
רמלה נ' כהן ואח'

בפני כבוד השופטת רבקה גלט
בעניין: משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה

המאשימה

נגד

1. אבי כהן
2. מאיר כהן

הנאשמים

גזר דין

הנאשמים הורשעו לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ותקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק.

בכתב האישום יוחסו לנאשמים בנוסף, עבירות של אימים והסגת גבול, אך מצאתי לנכון לזכותם מעבירות אלה.

הנאשמים הם אחים, ואת העבירות ביצעו ביום 4.8.13, במקום מגוריהם, במושב פדיה, כלפי שכנם (המתלונן) ואמו (המתלוננת).

בהכרעת הדין תוארה כל השתלשלות האירוע בפרוטרוט, ואין כאן המקום לשוב על כל ניתוח הראיות. בתמצית, המתלונן ביקש מבנו של הנאשם 2, שהיה קטין כבן 10, כי יעזוב את חצרו בה עבד עם מלגזה, כיוון שמסוכן שם, ולאחר שהקטין סירב, צעק עליו והוציאו משם. בהמשך לכך הגיע הנאשם 1 שהוא דודו של הקטין ביחד עם גיסו רפי לחצר המתלונן, כדי לברר את טענת הילד, כי הותקף, והפגישה הסתיימה תוך דקות, לאחר שהמתלונן הסביר עצמו. בשלב הבא, כעבור כשעה, הגיעו שני הנאשמים יחדיו, שוב, לחצר המתלונן, על מנת לברר כיצד זה העז לתקוף את הילד, זאת מאחר שתשובותיו לא סיפקו את הנאשם 1. הנאשמים טענו כי כוונתם היתה אך ורק לשוחח, והמתלונן הוא שנהג באלימות כלפיהם, אך הראיות לימדו אחרת. קבעתי כי הנאשמים הגיעו לחצר כשהם חמומי מוח, ופתחו בדברים תקיפים עם המתלוננת. לאחר דקות הגיע המתלונן במשאיתו לחצר, ואז משכו אותו מן המשאית ותקפו אותו במכות, עד שהגיע עובד שלו והפריד. בתוך כך, נזעקה המתלוננת וניסתה לחצוץ בין הניצים, אך היא נדחפה על ידי אחד מן הנאשמים, ונפלה. למתלונן נגרמה חבלה ליד העין, אשר קבעתי כי הגם שאינה בולטת, היא עומדת בדרישת חוק העונשין לצורך הוכחת "חבלה של ממש", שכן המדובר ב"מכאוב". דחיתי את טענת הנאשמים כאילו המדובר בקטטה הדדית, אך עם זאת קבעתי כי המתלונן בהחלט התגונן מול הנאשמים, על ידי כך שהשיב במכות מצדו. עוד כתבתי כי לא ניתן לקבוע

עמוד 1

ממצא חד משמעי בעניין הטענה לפיה הנאשמים נטלו באמצע העימות סכין ומברג, וכן לא הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמים איימו על המתלוננת, אלא ייתכן שבסערת נפשה דימתה לשמוע מילות איום. בנוגע לעבירה של הסגת גבול, קבעתי כי היות שהוכח כי הצדדים מתגוררים בשכנות במושב, ובני המשפחות הגיעו לא פעם זה אל ביתו של זה, והיות שביום האירוע היו הנאשמים אמורים להגיע לבית המתלוננים בכל מקרה, לצורך אספקת הזמנה במסגרת עבודתם בשירות קייטרינג, לא הוכחה העבירה.

תסקירי שרות המבחן

הנאשם 1, כבן 28 רווק עצמאי שבבעלותו חנות. אין לא כל עבר פלילי. בהתייחסותו לעבירות טען כי נבעו מהתנהגותו התוקפנית של המתלונן והתקשה ליטול אחריות על חלקו בהסלמת האירוע. הנאשם ביטא בוושה וצער ומבין כיום כי היה עליו לפנות לגורמי אכיפת החוק ולא לפעול כפי שפעל. הנאשם טען כי האירוע חריג לחייו וכי יושרו ההדורים עם המתלונן, אך אין כל קשר עם המתלוננים כיום, היות שמשפחת הנאשמים עברה להתגורר ביישוב אחר. הנאשם ביטא חשש מן ההרשעה, למקרה שבו ירצה לשוב לעבודה בה עסק בעבר, בשירותי הכבאות. שרות המבחן לא התרשם מקיומם של דפוסים אלימים אך ההערכה היא כי במקרי דחק הנאשם מתקשה להתמודד באופן נורמטיבי. הסיכון להישנות עבירות הוערך ברמה נמוכה, וכך גם החומרה הצפויה מן העבירות. שירות המבחן הציע השתלבות בהליך טיפולי להגברת המודעות למצבי סיכון להישנות התנהגות פוגענית, אך הנאשם שלל בעייתיות ועל כן אינו מתאים לטיפול. ההמלצה היא על של"צ, אף כי הנאשם לא השלים כל הבדיקות הנדרשות. בשאלת ההרשעה נכתב בתסקיר כי הנאשם לא הצביע על פגיעה קונקרטיית כתוצאה מן ההרשעה ומעבר לכך ההערכה היא כי הימנעות מהרשעה עלולה לגרום לטשטוש נוסף של חומרת העבירות מבחינתו.

הנאשם 2, כבן 38, נשוי ואב לשניים, עובד כטכנאי אביזרי כנף באל-על, זאת לאחר שירות צבאי בתחום. אין לו כל עבר פלילי. הנאשם נטל אחריות על העבירות, אמר שפעל בחוסר שיקול דעת, איבד שליטה ובחר להגיב באלימות אל המתלוננים. כיום חש בוושה, אמפטיה, הבנה וחרטה על פגיעתו בהם, ובייחוד במתלוננת שהיא אשה מבוגרת. ההליך המשפטי היה עבורו מטלטל מרתיע ומציב גבול. שרות המבחן התרשם כי הנאשם בעל מערכת ערכים נורמטיבית, אם כי במצבי משבר קיצוניים עלול לפנות לפתרון בדרך של אלימות. הנאשם אינו מאופיין בדפוסי חשיבה אלימים הדורשים מעורבות טיפולית. הנאשם שומר על יציבות במישורי חייו השונים, ועל כן ההערכה היא כי רמת הסיכון להישנות אלימות נמוכה, ואף מידת החומרה הצפויה היא נמוכה, כך שקיימת הפחתה ברמת הסיכון. נוכח מאפייני הנאשם וחלוף הזמן, השרות התרשם כי אין צורך במעורבות טיפולית. ההמלצה היא לביצוע של"צ בהיקף של 160 שעות וכן הטלת פיצוי. בשאלת ההרשעה, הנאשם הראה מכתב ממעסיקו, לפיו הוא נדרש לאישור שהייה בשטח אווירי Aהדורש העדר הרשעות, לפיכך ממליצים להימנע מהרשעתו.

טיעוני הצדדים

ב"כ התביעה טענה כי העבירות בעלות חומרה, לפי האמור בהכרעת הדין. הנאשמים באו בפעם השנייה לחצר המתלונן כי לבוא עמו חשבון, למרות שהאירוע הסתיים זה מכבר. בעניינו של הנאשם 1 נטען כי התסקיר משקף בעייתיות ואי נטילת אחריות. לנוכח חלקו באירוע והעדר טיפול שיקומי, נטען כי יש לקבל חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השרות. בעניינו של הנאשם 2, נטען כי העבירות שבוצעו בצוותא אינן מאפשרות הימנעות מהרשעה. כמו כן, נטען כי לא הוצגה ראיה לפגיעה קונקרטיית הצפויה באם יורשע. בעניינו עתרה התביעה להטלת מאסר על תנאי, של"צ ופיצוי.

ב"כ הנאשם 1 טען בתחילה כי נפלו טעויות בתסקיר, המצדיקות בקשת תסקיר משלים. לאחר שנדחו טענותיו אלה, עתר להימנעות מהרשעה, חרף המלצת שרות המבחן, וזאת בשל חלופי הזמן, חלקו של המתלונן באירוע, והעובדה שאין לנאשם כל עבר פלילי. ב"כ הנאשם הפנה לכך שגם אם הנאשם לא נטל אחריות מלאה, הוא חש בושה וצער. כמו כן, הציג מסמך מיום 9.1.17, לפיו הנאשם כן פעל להכנת תכנית של"צ עבור עצמו במפעל החסד "יד ביד".

ב"כ הנאשם 2 חזר על האמור בתסקיר ועתר לאמץ את ההמלצה. נטען כי הנאשם אדם נורמטיבי, ורק הפגיעה בבנו הקטן גרמה לסערת רוחו באירוע. הנאשם הפנים את הלקח מן העבירות. כמו כן, יושרו כל ההדורים עם המתלוננים. לאור כל הנסיבות הללו, נטען כי המקרה מתאים להימנעות מהרשעה, שאם לא כן יאבד הנאשם את פרנסתו.

מתחם העונש ההולם

פעמים רבות התייחס בית המשפט העליון לתופעה הקשה של פתרון סכסוכים של מה בכך באמצעות נקיטת אלימות. בע"פ 7879/09 מד"י נ' פלוני (3.8.10) נאמר:

תופעה נוראה זו של אלימות קשה וחסרת רחמים אשר פשתה בארצנו כאש בשדה קוצים מחייבת את כל הגורמים לתת ידם למלחמת חורמה. האלימות מכרסמת ביסודות חברתנו, ועלינו להשיב מלחמה כנגד אלו הנוטלים חרות לפעול באלימות כלפי הזולת. במסגרת מלחמה זו שומה על בתי המשפט להכביד את הענישה על עבריינים אלו. "חברתנו הפכה להיות חברה אלימה, ותרומתו של בית-המשפט למלחמה באלימות היא בהטלת עונשים ראויים" (ע"פ 5753/04 מדינת ישראל נ' רייכמן ([פורסם בנבו], 7.2.2005)... "יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד" (ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן ([פורסם בנבו], 10.11.2009)).

יחד עם זאת, כידוע, הענישה בגין עבירות של תקיפה ותקיפה הגורמת חבלה של ממש, היא בעלת מנעד רחב ביותר, על פי המקרה ונסיבותיו. לעתים מוטלים עונשים הכוללים רכיב של מאסר ולו בעבודות שרות, אך לעתים לא נדירות מסתפקים בתי המשפט בענישה הצופה פני עתיד. ניתן אף לאתר במאגרי הפסיקה מקרים לא מועטים בהם חלו נסיבות שהצדיקו הימנעות מהרשעה.

בענייננו, הנאשמים הגיעו יחדיו אל חצר בית המתלונן ותקפו אותו במכות. במהלך כך, הותקפה גם המתלוננת בכך שאחד מהם דחף אותה והיא נפלה. למתלונן נגרמה חבלה שהיא בגדר "מכאוב", על פי ההלכה הפסוקה, כמפורט בהכרעת הדין, אך לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בחבלה מן הרף הנמוך ביותר, שקשה היה להבחין בה בתצלום. בנוסף, לא ניתן להתעלם מחלקו של המתלונן באירוע. אמנם בהכרעת הדין דחיתי את הטענה כאילו האירוע היה קטטה הדדית, וקבעתי כי הנאשמים הם שהגיעו לבית המתלונן ויזמו את האלימות תוך חבירה בצוותא. עם זאת, יש משקל לכך שהמתלונן שהוא גבר גבה קומה ורחב כתפיים, התגונן באמצעות הכאת הנאשמים, ולא נותר בחיבוק ידיים.

בהכרעת הדין מצאתי לנכון לציין את הדברים הבאים, שיש להם משמעות בשלב גזירת הדין:

ב"כ הנאשמים טענו איש בתורו, כי עדות המתלוננים אינה מהימנה, לנוכח התנהגותם בעת העדות, תוקפנותם, התפרצויותיהם, ומזגם. ואמנם, במהלך עדויות המתלוננים, ניתן היה בהחלט להתרשם כי מעבר לכך שהאירוע מעורר את כעסם, המדובר בבעלי מזג חם הממהרים להתלהט. במהלך העדות ניסו המתלוננים, איש בתורו, "לשבור את הכלים" ולרדת מדוכן העדים, כל אימת שהשאלות שהופנו אליהם נגדו את גרסתם, או סתם היו מכעיסות. המתלונן הגדיל לעשות בכך שהרים את קולו לא פעם, איים שהוא הולך הביתה ולא יעיד, דפק על דוכן העדים בחוזקה, ודיבר בלשון בוטה, עד שהיה על בית המשפט להרגיעו ולהזכיר לו את ההתנהלות המקובלת באולם המשפט. המתלוננת מצדה התקשתה למשול ברוחה בעת החקירה הנגדית, הודיעה שוב ושוב כי אינה מוכנה לענות עוד לשאלותיו של ב"כ הנאשם 1, והיה צורך כי בית המשפט יזכיר לה את חובותיה.

ואולם, למרות האמור, התרשמתי כי המתלוננים אינם מנסים להשחיר את הנאשמים בעיני בית המשפט, ואילו היה הדבר תלוי בהם, היו מוותרים כיום בשמחה על מעמד העדות. המתלוננים אמרו כמה פעמים כי לא נוח להם להעיד נגד השכנים, הם מעדיפים שהתיק ייסגר, כבר נערכה סולחה, ואין להם עניין עוד בתיק זה.

אמנם, לצד המבוכה הרבה, העידו המתלוננים שניהם באופן תקיף כנגד הנאשמים, אך ההתרשמות היא כי היות שבבעלי מזג חם עסקינן, הצליח ב"כ הנאשם 1 בקלות יתרה לעורר מחדש את כעסם ששכח זה מכבר, ולהחיות לנגד עיניהם את האירוע, זאת עת הטיח בהם טענות ושאלות בחקירה הנגדית, וכך נוצר מצב שבו חשו עצמם מותקפים. במצב זה, נחלצו, איש על פי מזגו, להגן על אופן התנהלותם באירוע.

בעת קביעת המתחם ההולם, לא יילקחו בחשבון עובדות שנטענו בכתב האישום ולא הוכחו. כך, לא אתחשב באישום בעבירות של איומים והסגת גבול. כמו כן, לא אתחשב בטענה שלא הוכחה ולפיה הנאשמים נטלו לידם חפצים חדים בעת האירוע.

בשים לב לנסיבות האירוע, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין ענישה הצופה פני עתיד, ועד מאסר קצר שיכול שירוצה בעבודות שרות.

העונש המתאים לנאשם 1

הנאשם ללא כל עבר פלילי, ומקיים אורח חיים יציב.

למרבה הצער, הנאשם התקשה ליטול עליו אחריות מלאה לאירוע, ותולה את האשם בהתנהגות המתלונן. התייחסותו זו מעוררת בעייתיות, בייחוד בזכרנו שהוא למעשה בחר להתערב בסכסוך לא לו. אילו הותיר את הטיפול בעניין לאחיו, שהוא אבי הילד שהוצא מן החצר, ייתכן שהיה האירוע האלים נמנע. גישתו הבעייתית של הנאשם מתבלטת לרקע התייחסותו השונה של אחיו, הנאשם 2, אשר נטל אחריות מלאה לאירוע, והכיר בחומרת התנהגותם.

על פי התסקיר, הנאשם היה יכול להפיק תועלת מהשתלבות בטיפול, אך הוא לא ראה כך את פני הדברים, על כן לא

קיימת המלצה טיפולית.

לקולא, יש להתחשב בכך שהן הנאשמים והן המתלוננים הביעו קושי בעת עדותם איש נגד רעהו, ומסרו כי יושרו ההדורים ביניהם.

הנאשם פנה גם אם באיחור, להסדיר את עניין שילובו בתכנית של"צ.

לנוכח כל האמור, אני סבורה כי יש לאמץ בעניינו את המלצת שרות המבחן. אזכיר כי הנאשם לא הראה טעם מספיק לצורך הימנעות מהרשעה, על כן אני דוחה בקשתו זו.

שיקולי שיקום בעניינו של הנאשם 2

הנאשם ללא כל עבר פלילי, בעל משפחה, ומקיים אורח חיים נורמטיבי ויציב.

כעולה מן התסקיר, הנאשם נטל אחריות שלמה לעבירות, חש בושה חרטה וצער על המקרה, ומגלה אמפטיה למתלוננים. התרשמות שרות המבחן היתה כי אין המדובר באדם בעל דפוסים בעייתיים בשום אופן, עד כדי העדר כל צורך בתכנית טיפולית. מכאן אני למדה כי אמנם האירוע דנן היה חריג ביותר לאורח חייו.

שוב ראוי להזכיר כי על פי עדויות שני הצדדים לאירוע, המדובר בסכסוך שבא על פתרונו זה מכבר, ואין כיום עימות.

הנאשם הוכיח להנחת דעתו של שרות המבחן כי צפויה לו פגיעה קונקרטיה באם יורשע. הנאשם עובד כטכנאי אביזרי כנף באל-על, ודרוש לו אישור שהיה בשטח אווירי A הניתן אך ורק לחסרי עבר פלילי.

עיסוקו של הנאשם הוא ייחודי, ולא ניתן לדעתי, לדחות את עתירתו על ידי אמירה בעלמא, כי יוכל למצוא לו מקום עבודה אחר, שהרי מקומות העבודה האפשריים עבורו על פי תחום עיסוקו, הם ככל הנראה מעטים ביותר. בנסיבות אלה, יש לשקול את בקשתו בכובד ראש.

לאחר שבחנתי את נסיבות המקרה, את סערת רוחו של הנאשם לאחר ששמע כי בנו הקטן הותקף בידי המתלונן, ואת התנהלות המתלונן באירוע כמפורט לעיל, באתי לידי מסקנה לפיה יכול האינטרס הציבורי לבוא על סיפוקו, גם אם יסתיים ההליך לגביו ללא הרשעה.

ויודגש, אני מוצאת לנכון להבחין בין ענייניהם של הנאשמים הן מבחינת קרבתו של הנאשם 2 לבנו הקטן שהיה מעורב באירוע (בשונה מן הנאשם 1 שהתערב למרות שאינו אבי הילד), והן מבחינת נטילת האחריות המלאה לאירוע.

לנוכח כל האמור, החלטתי לסיים את עניינו של הנאשם 2 ללא הרשעה.

בעניינם של שני הנאשמים החלטתי להימנע מהטלת פיצוי כספי, לנוכח מכלול הנסיבות, ולאחר שכבר יושרו ההדורים ונותק הקשר בין המשפחות.

סוף דבר

אני גוזרת על הנאשם 1 את העונשים הבאים:

- א. 5 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים והתנאי הוא שלא יבצע עבירות אלימות כלפי הגוף.
- ב. של"צ בהיקף של 160 שעות במפעל החסד "יד ביד" בפיקוח שרות המבחן.
- ג. קנס כספי בסך 1,500 ₪ או 4 ימי מאסר תמורתם. הקנס ישולם ב-3 תשלומים חודשיים רצופים ושווים, החל מיום 1.3.17 ובכל 1 לחודש עוקב.

בעניינו של הנאשם 2, אני מורה כי ההליך יסתיים ללא הרשעה.

הנאשם 2 יבצע של"צ בהיקף של 160 שעות, בספריית בלפר ברמלה, בפיקוח שרות המבחן.

ניתן היום, ג' שבט תשע"ז, 30 ינואר 2017, במעמד הצדדים.